

Sadjarstvo

Vremenska napoved za Slovenijo*

Danes bo povečini jasno. Sprva bo ponekod po nižinah megla, ki se bo občasno zadrževala tudi ob morju. Najvišje dnevne temperature bodo od 13 do 18 °C.

Jutri bo pretežno jasno, zjutraj in deloma dopoldne bo marsikje po nižinah in ob morju megla. Jutranje temperature bodo okoli 0, ob morju 5, najvišje dnevne pa od 13 do 19 °C.

Obeti V nedeljo se bo nadaljevalo sončno vreme. Po nižinah bo zjutraj marsikje megla, na Primorskem pa bo nekaj nizke oblačnosti.

V ponedeljek bo pretežno oblačno in večinoma suho, predvsem v jugozahodnih krajih pa bo lahko padla kakšna kaplja dežja.

Vremenska slika Nad južno in vzhodno Evropo je območje visokega zračnega tlaka. Ob šibkih vetrovih se nad nami zadržuje dokaj tople in suh zrak.

*Vir: ARSO, petek, 27. februarja 2026 ob 09:00

SVETOVANJE

Podravska in pomurska regija

Drago Majcen, univ. dipl. inž. agr.
031 394 227, drago.majcen@karsia.si
Kristjan Auguštin, dipl. inž. agr. (VS)
041 715 641, kristjan.augustin@karsia.si

Posavska, zasavska, savinjska, koroška in JV regija

Marjan Kragl, univ. dipl. inž. agr.
041 207 523, marjan.kragl@karsia.si

Obalno-kraška, primorsko-notranjska, goriška, gorenjska, osrednjeslovenska in zasavska

Primož Štepic, dipl. inž. agr.
051 319 517, primoz.stepic@karsia.si

Marketing in razvoj

Andrej Kos, univ. dipl. inž. agr.
041 689 120, marketing@karsia.si

Varstvo pečkarjev

Metličavost jablan

Je razširjena v večini evropskih držav, v Sloveniji pa je bila prvič potrjena v letu 1985. Povzroča jo okužba s fitoplazmo *Candidatus Phytoplasma mali*, ki je uvrščena med nadzorovane nekarantenske škodljive organizme (NNŠO).

Fitoplazme so patogene bakterije brez celične stene in so obligatni paraziti, kar pomeni, da ne morejo živeti izven gostitelja. Poleg **jablane** okuži tudi hruško, češnjo, marelico, slivo, japonsko slivo, breskev, vinsko trto, lesko, enovratni glog, njivski slak, prstasti pesjak, lilije in dalije ter rožnati zimzelen.

Bolezenska znamenja

Najbolj značilna znamenja so **metličasta razrast poganjkov**, tvorba rozet na vrhovih poganjkov ob koncu sezone in zmanjšanje velikosti listov ob povečanih prilistih. Metle in rozete so pogosto okužene z jablanovo pepelovko. Drevesa se predčasno olistajo. Listi se vihajo navzdol, so krhki in drobljivi, lahko so manjši in nepravilno nazobčani, poleti klorotični in jeseni predčasno rdečijo. Jeseni lahko listje tudi predčasno odpada. Okužena drevesa so manj vitalna: imajo manjši obseg debla in krošnje ter tanjše poganjke in so slabše olistana. Poganjki so lahko žlebičasti in se sušijo, lubje pordeči in odmira. Okuženo drevo lahko tudi propade. Cvetenje je zakasnjeno, lahko se pojavi pocvitanje.

Občasno se pojavljajo cvetovi s povečanim številom cvetnih listov. **Plodovi imajo dolge peclje, so majhni, manj obarvani in neokusni.** Koreninska masa se zmanjša, razvijajo se veliki skupki kratkih korenin. Tako kot povzročiteljica so tudi znamenja neenakomerno razporejena po drevesu. Občasno se izražanje znamenj po določenem času omili, še posebno če so drevesa dobro prehranjena, lahko pa znamenja tudi popolnoma izginejo in drevo normalno rodi. V primeru, da si drevo popolnoma opomore, govorimo o t.i. 'recovery' učinku.

Načini prenosa

Metličavost se prenaša z vegetativnim razmnoževanjem (z okuženimi cepiči in podlagami, pri mikropropagaciji), verjetno tudi s stikom korenin, z večino vrst predenice in z **bolšicami iz rodu *Cacopsylla* (Homoptera: Psyllidae): *Cacopsylla picta* in *C. melanoneura***. Obe vrsti bolšic prezimujeta na iglavcih. Proti koncu zime oz. zgodaj spomladi se bolšice preselijo na jabolane ali druge gostiteljske rastline, kjer se razmnožujejo. S prehranjevanjem na okuženih drevesih vsrkajo tudi fitoplazmo, ki se v telesu bolšic razmnoži. Okužene bolšice nato z vbodi prenesejo fitoplazmo na novo gostiteljsko rastlino. Okužbo prenašajo tako nimfe kot odrasle žuželke, ki ostanejo kužne do konca življenjske dobe, tudi čez zimo.

(vir: <https://www.ivr.si/skodljivec/metlicavost-jablan/>)

Bolšici iz rodu *Cacopsylla*

Metličava razrast poganjkov

Povečani prilisti (foto: M. Lešnik FKBV UM)

Levo normalni plodovi, desno manjši plodovi (EPPO)

Varstvo pečkarjev

Zatiranje jablanove bolšice

Okuženih dreves v praksi ne moremo ozdraviti. Ker je fitoplazma neenakomerno razporejena po drevesu, je lahko del sadik cepljenih s cepiči iz okuženih dreves zdrav. Uporaba zdravega sadilnega materiala je predpogoj za preprečevanje širjenja okužbe. Z odstranjevanjem okuženih dreves zmanjšujemo vir okužbe. Vzdrževanje ravnotežja med rastjo in rodnostjo in izogibanje premočni rezi in gnojenju pripomorejo k zmanjšanju pojava bolezenskih znamenj. Izogibamo se tudi uporabi občutljivih sort in podlag. Pomembno je tudi zatiranje prenašalcev.

Z odstranjevanjem koreninskih poganjkov in uničevanjem plevelov tudi pripomoremo k zmanjševanju populacije bolšic.

(vir: <https://www.ivr.si/skodljivci/metlicavost-jablan/>)

Zaradi povečane prisotnosti fitoplazme (*Candidatus Phytoplasma mali*), ki povzroča metličavost jablan in predstavlja nevarnost za normalno proizvodnjo, je UVHVVR izdala "**dovoljenje za nujne primere**" za insekticid **Mavrik 240 EW**, ki se lahko uporablja v času od 02.03.2026 do vključno 29.06.2026.

Fitofarmacevtsko sredstvo **Mavrik 240 EW** je insekticid iz skupine piretroidov s kontaktnim in želodčnim delovanjem. Deluje na grizoče in sesajoče žuželke. V tem času se pojavljajo tudi drugi škodljivci, kot je npr. jablanov cvetožer, stenice, mokasta, zelena, krvava uš, prezimele gosnice zavijačev lupine sadja in drugi. Posušena škropilna brozga je odporna na izpiranje zaradi padavin. Njegovo delovanje je izrazito tudi pri nizkih temperaturah zraka. **Priporočilo:**

- **Mavrik 240 EW v odmerku 0,2 L/ha** (20 mL/hL) se uporablja na jablanah za zatiranje **bolšic iz rodu Cacopsylla**. Poraba vode naj bo 500-1.000 L na ha.

Opozorilo: za optimalno delovanje insekticida je potrebno vodo predhodno zakisati na vrednost pod 6,5 pH. To dosežemo z dodajanjem posebnega sredstva **pH minus v odmerku 44-104 mL/100 L vode**, ki zniža kislost vode za škropljenje. Za dobro omočljivost se priporoča dodajanje močila/lepila **Nu-Film-Premium** **v odmerku 30 mL/100 L vode**.

Opozorilo: s sredstvom se na istem zemljišču lahko tretira največ **dvakrat** v eni rastni dobi, v razmaku 14 dni.

Čas uporabe: sredstvo se lahko uporabi **od razvojne faze konec nabrekanja do stadija rožnatih popkov** (BBCH 52-57). Karenca je zagotovljena s časom uporabe.

Varstvo okolja: zaradi zaščite ne ciljnih členonožcev je pri tretiranju na jablanah obvezna uporaba naprav za preprečevanje zanašanja, ki so opremljene s šobami z najmanj 50% zmanjšanjem zanašanja ter upoštevati netretiran varovalni pas 5 m do nekmetijske površine. Zaradi zaščite vodnih organizmov je treba pri tretiranju na jablanah upoštevati netretiran varovalni pas 20 m florisne širine od meje brega voda 1. reda in 2. reda.

Bolšica iz rodu *Cacopsylla*

Insekticid Mavrik

pH minus in Nu-Film-Premium

Splošna priporočila

Izboljšanje oprijemljivosti in preprečevanje spiranja škropilne brozge

Z dodajanjem močil **zmanjšamo površinsko napetost kapljic in s tem povečamo pokrovnost in oprijemljivost škropilne brozge**, še posebej na rastlinah, ki imajo na listih voščen popr in dlačice. Sredstva na osnovi terpenov - smol, dodatno naredijo poseben film, ki **preprečuje odtekanje in spiranje škropilne brozge** zaradi padavin. **Priporočilo:**

- v ta namen priporočamo, da vsaki škropilni brozgi vedno dodate močilo/lepilo **Nu-Film-Premium** **v odmerku 30 mL/100 L vode.**

Nu-Film-Premium

Optimiziranje kislosti škropilne brozge

S tem ukrepom dosežemo optimalno delovanje insekticidov, predvsem tistih iz skupine piretroidov in spinosinov ter na osnovi *Bacillus Thuringiensis*. Prav tako se podaljša razpolovna doba nekaterih fungicidov ter v večini primerov prepreči neskladje ali inkompatibilnost med posameznimi sredstvi. Optimalno kislost dosežemo s posebnim sredstvom:

- pH minus** v odmerku **44-104 mL/100 L vode**, ki zniža kislost vode za škropljenje na pH <6,5, kar je optimalno

pH minus

Ukrepi v primeru stresa

V primeru **stresa**, ki so lahko posledica neugodnih vremenskih razmer, kot so **mróz, zmrzal, toča, poplava, suša, vročinski udar, slanost, prevelika ali premajhna jakost svetlobe, UV sevanje, veter, pomanjkanje hranil in fitotoksičnost, zaradi nepravilne uporabe sredstev za varstvo rastlin**, se poslužujemo uporabe sredstev na osnovi aminokislin in alg, ki umilijo ta stres. **Priporočilo:**

Sredstva na osnovi aminokislin:

- Protifert LMW** **v odmerku 3,5 L/ha (350 mL/hL)**
- Drin** v odmerku **0,4-1,7 L/ha (40-170 mL/hL)**

Sredstva na osnovi morskih alg:

- ExelGrow** v odmerku **1,0 L/ha (1000 mL/hL)**

Protifert LMW in Drin

ExelGrow

Splošna priporočila

OPOMBA: odmerki za 10 ali 100 L (hL) vode so prilagojeni na porabo vode 1.000 L/ha. Porabo vode je potrebno prilagoditi posamezni kulturi, njeni vzgojni obliki in razvojni fazi ter zahtevam naprave za nanašanje.

OPOZORILO: Vsa fitofarmacevtska sredstva je potrebno uporabljati varno, še posebej tista, ki so nevarna za čebele in pred uporabo vedno prebrati etiketo oziroma navodilo za uporabo, da ne pride do morebitne nevarnosti za uporabnika in okolje! Če se uporabljajo sredstva, ki so nevarna za čebele, se z njimi lahko škropi v času, ko so čebele v panjih, cvetoča podrast v nasadih pa mora biti pokošena ali na kakšen drug način odstranjena, pri škropljenju pa je potrebno zagotoviti, da ne pride do zanašanja na sosednje cvetoče kulture. Prav tako je potrebno upoštevati predpisane razdalje od voda 1. In 2. reda.

Podatki in nasveti v obvestilu so le informativnega značaja, morebitne napake pri pripravi obvestila niso izključene, zato je pred uporabo potrebno obvezno prebrati navodilo za uporabo!

Vsem uporabnikom svetujemo nakup sredstev preverjenega izvora, kajti le tako je zagotovljena izvorna kakovost, rok trajanja in učinkovitost.